

Terék Anna

Fejben a jég

JÁNOS

Az a partizán
épp tenyerelt egy ember arcán,
úgy beszélt velem, közben
nézett a szemembe,
mint aki nyugodt.
A hangja is egészen csendes volt,
a tenyere alatt meg ott feküdt
az az ember.

Aki félt, láttam rajta,
amennyi látszott az arcából,
a partizán tenyere alól,
az mind
rángott és rettegett.
Én meg hangosan kérdeztem
az ő nyelvén,
hogyan hol a feleségem.

Valahol, még az ajtó előtt
hűlt ki a fejem.
Az ember retteg és reszket,
aztán egy perc alatt hűl ki a feje.
Csak arra tudtam gondolni,
hogyan innen már nincs tovább,
se vissza abba, ami az életünk volt,
se előre, amit szerettem volna,
minden idő megszűnt,
és megszűnt vele minden ige,
az egész világ lassan
lecsupaszodott arra az egy kérdésre,
hogyan hol van Erzsike.

A szobában már nem félttem,
láttam, hogy a partizán tenyere alatt
egy ember van, nyomja, bántja,
de már az sem érdekelt.
Belül valami elszakadt,
fogyott, már hónapok óta,
aztán elpattant az utolsó

még egyben maradt szál.
És kihűlt teljesen a fejem.

Ideértem, a végére,
itt szakad szét minden,
emberi élet, hús, méltóság,
itt darálnak majd le
engem is, csak idő kérdése.

És szerettem volna
megtalálni a feleségemet,
hogyan tudjam, hol tartják,
az azt jelentené, hogy még él.
Tudtam, ő is egy partizán
tenyere alá fog kerülni,
és hogy az a tenyér majd nem csak nyom,
szorít, de nyúlni is fog azért,
ami szerinte az övé,
fasiszta magyar kurva,
szuszogja majd neki. Tudtam,
Erzsi fél és remeg.
De mintha átcsúszott volna
az ő testébe az én félelmem.

Álltam ott, kihűlt arccal,
a bőr alatt hideg koponyával,
mintha csak jég lett volna
a homlokcsont mögött,
és kérdeztem, hol van
a feleségem.
Az a partizán meg nemhogy
elengedte volna
annak a szerencsétlennek
az arcát, de tovább
szorította, egyre erősebben,
hogyan adjon ki hangot,
ijesszen meg engem.

Abban a házban összefolyt minden,
nem volt már körvonala az embereknek,
csörögtek a lefolyók, nem volt néma
egyetlen torok sem,
csoda, hogy azt a házat egyáltalán
elválasztotta valami a várostól,
és odabentre koncentrált

minden méreg és düh,
oda érkezett meg a sértettség,
ott állt benn a rettegés,
felismertem az ajtó mögött
az éhséget, és a kezeket,
amik az ütések hangját
váltották ki.
Az én öklöm is ilyen.

Végül elengedte annak az embernek
az arcát, és mondta, hogy
hátról, a raktárban
vannak az asszonyok, oda menjek.
Láttam, hogy ő sem érti,
miért van jég az én fejemben,
tudta, hogy attól állok egyenesen,
és nézem, emiatt
a jég miatt tudom nézni őt
ilyen nyugodtan.

Félt ő is attól a jégtől,
hát a másik kezével
megmutatta, merre menjek,
és rácsuktam az ajtót,
mint aki elégedett,
hogy útba igazították végre.

A raktárnál ketten álltak,
és tudták a számról,
hogy magyar vagyok.
Mondtam, hogy Erzsikéért jöttem,
még én is elcsodálkoztam,
hogy kinyitották előttem az ajtót.
A földön nők ültek,
és nem is kellett keresni sokáig,
megláttam a kék szemét,
láttam, hogy sírt,
de nem olvadt meg
a fejemben a jég,
tudtam, hogy mindene fáj,
és hogy biztos
mindenét bántották már,
kinyújtottam felé a kezem,
húzni kezdtem magam után,
nagyokat lépkedett,

szorította a tenyeremet
csendben.

De hiába mentünk
a kapu felé, mert hallottam,
ahogy az a partizán utánam üvölt.
Gondolom, addig szorította
annak a szerencsétlen
magyarnak az arcát,
hogy rájött,
az én hideg arcom is kell neki.

Üvöltve jött utánunk,
és én összeszorított fogakkal
némán szitkozódtam magamban,
miért nem tudtunk
gyorsabban lépkedni,
de nem álltam meg,
húztam Erzsit kézen fogva
magam után, míg
utol nem ért az a partizán.
A mellkasomba öklözött.

Úgy lőttem hasba,
hogy a szemét is láttam.
A mellkasomhoz ütődött
közben a mellkasa.
Fel akart tartóztatni, nekem meg
egyenesen a zsebem felé
indult el a kezem,
és átlöttem rajta.

Összerándult a hangtól
az én testem is,
aztán pont úgy
ömlött szét bennem
a bénulás, a félelem,
ahogy az ő vére a földön.

Erzsi meg rám se nézett,
nem kérdezgette, hogy
Istenem, János, mit tettél,
mit csinálunk most majd.
Csak nézett oldalra,
az üres, kék szemével,

és én a karomba vettem,
úgy vittem onnan ki.

Az utcán folyni kezdett
a szememből a víz,
ahogy a fejemben a jég
végre olvadásnak indult.

